

Johanna duikt in innovatie in de publieke sector: het juiste innovatiegereedschap op het juiste moment?

Met de opkomst van nieuwe technologie wordt in veel organisaties een heel scala aan nieuwe methodieken en werkwijzen geïntroduceerd om te innoveren. Denk bijvoorbeeld aan Agile, Scrum, Design Thinking en LEAN Startup. Met deze methodieken proberen organisaties hun aanpassingsvermogen te vergroten en beter om te gaan met onzekerheden van deze tijd. Onzekerheden die te maken hebben met toenemende complexiteit van problematiek, een snel veranderde context en hogere klanteisen. Ook publieke organisaties adopteren veel van deze methodieken. Hoe slim is dat? In hoeverre zijn deze methodieken geschikt voor de publieke sector? Komende tijd duik ik daar dieper in.

Adapt or die!?

Dat technologie een grote impact heeft op ons leven, daar kijkt inmiddels niemand meer van op. Je hoeft bijvoorbeeld maar door je tijdlijn op LinkedIn of Twitter te scrollen om ze te zien opkomen: allerlei nieuwe technieken, concepten en toepassingen. Startups die met een slim businessmodel nieuwe markten aanboren of bestaande op zijn kop zetten. Denk niet alleen aan veelgenoemde innovatieve platforms als AirBnB, Spotify en Uber maar ook aan de 'andere kant van de medaille' wanneer 'klassieke' bedrijven als V&D het in dit digitale tijdperk niet halen en omvallen.

Ook in publieke organisaties als gemeenten, provincies en uitvoeringsorganisaties beseft men dat hen iets te doen staat. Nieuwe technologie heeft namelijk grote impact op zaken als de economie, arbeidsmarkt en infrastructuur maar ook op wat burgers verwachten van de dienstverlening door de overheid. Een groeiend aantal publieke organisaties pioniert in dat licht volop. Dat doen zij bijvoorbeeld met blockchain, platforms en data-science. Steeds vaker profileren Nederlandse steden zich nationaal en internationaal als 'Smart City' en onlangs [stelde de Provincie Noord-Holland nog een nieuwe data-strategie vast](#). Verschillende publieke organisaties roeren zich dus als het gaat om (digitale) innovatie. Toch blijkt innoveren in publieke organisaties in de praktijk nog niet zo makkelijk.

Werkbaar maken in publieke context

Kenmerkend voor veel innovatiemethodieken is een kort-cyclische werkwijze van experimenteren en leren. Daarin toets je aannames en ideeën snel in de praktijk. Deze manier van denken en werken staat nogal eens op gespannen voet met de jaarlijkse beleidscycli of subsidiestromen in veel publieke organisaties. Dit komt deels omdat overheden ook waarden dienen als 'gelijkheid' en 'rechtvaardigheid' naast waarden als 'efficiëntie' en 'effectiviteit'. Daardoor duurt het maken van afwegingen in publieke organisaties soms langer en staan er andere belangen (denk bijvoorbeeld aan privacy) op het spel. De omgeving van publieke organisaties is bovendien vaak meer risicomidend dan die van ondernemers waardoor het

Johanna duikt in innovatie in de publieke sector: het juiste innovatiegereedschap op het juiste moment?

ingewikkeld is om 'speelruimte' te creëren. Die is wel nodig voor resultaten die niet op voorhand zijn gedefinieerd of om vroegtijdig de stekker uit een project te trekken als het niet werkt. Een 'fail-fast-fail-cheap-mentaliteit' wordt in deze context lang niet altijd beloond. Medewerkers raken hierdoor sneller gedemotiveerd om echt vernieuwende methoden uit 'de markt' te gebruiken en zullen eerder op een klassieke(re) werkwijze terugvallen. Dat is zonde want als we innovatiemethodieken met elkaar werkbaar maken, dan kunnen we echt het verschil maken!

Des te belangrijker is het om als publieke organisatie niet 'zomaar' nieuwe methoden en technieken te introduceren. Door bewust te kiezen voor methodieken die echt goed passen bij bijvoorbeeld de fase in de besluitvorming en de ontwikkeling van de organisatie. Welk innovatiegereedschap kunnen publieke organisaties benutten? Wat past goed bij welke mensen, momenten en middelen (randvoorwaarden)? Hoe kom je aan de hand hiervan als publieke organisatie tot succesvolle innovatie? Komende tijd kijk ik met verschillende collega's, opdrachtgevers en andere betrokkenen naar verschillende methodieken voor succesvolle innovatie in de publieke sector.

Doorpraten over wat werkt of niet werkt als het gaat om innoveren in jouw organisatie? Welk 'gereedschap' zet(te) je zelf wanneer in met welk doel? Iets anders delen? [Neem dan contact op!](#)